

İÇ DENETÇİLERİN ÜNİVERSİTELERDE VERİLEN DENETİM EĞİTİMİNDEN BEKLENTİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŐTIRMA¹

A Research on Expectations From Auditing Education of Internal Auditors

Dr. Öğr. Üyesi Ersin KURNAZ* - Dr. Öğr. Üyesi Murat SERÇEMELİ**

Geliş Tarihi: 22.07.2018 Yayına Kabul Tarihi: 03.10.2018

Öz

Bu çalışmanın amacı, üniversitelerde verilen denetim eğitiminde etkinliğin artırılmasına ve denetim grubu derslerinin güncellenmesine ilişkin iç denetçilerin beklentilerinin araştırılmasıdır. Bu kapsamda Kamu İç Denetçileri Derneği'ne üye olan iç denetçilere anket uygulanmıştır. Uygulamaya ilişkin veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Sonuç olarak denetim eğitiminde etkinliğin artırılabilmesi için iç denetim, iç kontrol ve kurumsal risk yönetimi gibi alanlarda lisansüstü eğitim çalışmalarının teşvik edilmesi, bu alanlardaki e-dönüşüm uygulamalarının gerek akademik çalışmalarda gerekse ders kitaplarında yer alması, iç denetimin başlı başına bir akademik bilim dalı statüsünde olması, denetim grubu dersleri ve içerikleri belirlenirken TİDE ve İDKK gibi meslek kuruluşlarının görüşlerine değer verilmesi ve bu alanda çalıştay, söyleşi ve kariyer günleri gibi faaliyetlerin düzenlenmesi gerektiği tespit edilmiştir. Ayrıca denetim grubu derslerinin denetim alanında yaşanan gelişmeler doğrultusunda güncellenmesi ve lisans, yüksek lisans ve dokto-

Abstract

The purpose of this study is to investigate the expectations of internal auditors regarding the updating of auditing lessons and effectiveness of the auditing education given at universities. Within this scope, a questionnaire was applied to the internal auditors who are members of the Public Internal Auditors Association. The data was analyzed with the SPSS program. As a result, in order to increase the effectiveness of auditing education, it is necessary to encourage post-graduate studies in areas such as internal audit, internal control and corporate risk management, to include e-transformation applications in these fields in academic studies or in textbooks. It was determined that the views of the professional organizations such as TİDE and İDKK should be valued and the activities such as workshops, interviews and career days should be organized in this area. In addition, the auditing lessons should be updated in line with the developments experienced in the field of auditing and new courses should be

¹ Bu çalışma, 26-28 Nisan 2018 tarihlerinde İzmir'de düzenlenen 17. Uluslararası Katılımlı İşletmecilik Kongresi'nde tam metin bildiri olarak sunulmuştur.

* Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, ersinkurnaz2429@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-6787-5368

** Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi/İşletme Bölümü, muratsercemeli@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-0718-2236

ra seviyelerine uygun ihtiyaca binaen yeni derslerin eklenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

added to meet the needs of undergraduate, graduate and doctorate levels.

Anahtar Kelimeler: İç Denetim, E- Dönüşüm, Denetim Eğitimi

Keywords: Internal Audit, E-Transformation, Audit Training.

GİRİŞ

İç denetim alanında yaşanan hızlı gelişmeler, gerek özel sektörde, gerekse kamu sektöründe hızlı bir dönüşümü kaçınılmaz kıldığı gibi, üniversitelerde verilen denetim eğitiminde de değişimi beraberinde getirmiştir. Bu süreçte üniversitelerin çağın gereklerine uygun ve gelişmeye açık bir eğitim vermesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Hızlı bir değişim sürecinin yaşandığı bir ortamda, üniversitelerde verilen denetim eğitiminin etkinliği, bilgi kullanıcılarının ihtiyaçlarını karşılayabilme düzeyine ve gelişmelere karşı gerekli uyumu gösterebilmesine bağlıdır. Denetim eğitiminin etkinliğinin artırılmasında birçok faktör etkili olabilir. Ancak öncelikle bilgi kullanıcılarının ihtiyaçlarının belirlenmesi ve denetim eğitiminin bu ihtiyaçları karşılama düzeyinin araştırılması çok önemli bir faktördür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun (KMYKK) çıkarılması ile kamu kurumlarında iç denetim zorunlu hale gelmiştir. Bu düzenlemenin iç denetimle ilgili ulusal ve uluslararası alanda uygulanan iyi uygulama örneklerini ve denetimde e-dönüşüm kapsamındaki gelişmeleri olabildiğince göz önünde bulundurarak ihtiyaçlar doğrultusunda yapıldığı söylenebilir. Bu yeniliğin amacına ulaşabilmesi, iç denetim fonksiyonunun iç kontrol ve kurumsal risk yönetimi sistemlerinde yaşanan tüm gelişmelere entegre bir şekilde çalışmasına bağlıdır. Diğer bir ifadeyle, iç denetim faaliyetinin etkinliğinde ve verimliliğinde en önemli rolü iç kontrol ve kurumsal risk yönetimi sistemlerinin üstlendiği ifade edilebilir. Bu kapsamda kurumların veya işletmelerin başarısında önemli bir yere sahip olan bu alanlara, lisans veya lisansüstü eğitimde de gerekli önem verilerek, ihtiyaçlar doğrultusunda denetim grubu dersleri ve içerikleri güncellenmelidir.

Son yıllarda hemen hemen tüm alanlarda uzmanlaşma odaklı eğitime ağırlık verildiği söylenebilir. Üniversiteler de bu duruma uygun olarak eğitim öğretimi müfredatlarını yenileyerek alanında daha yetkin bireylerin yetişmesini

sağlamalıdır. Bu kapsamda uzman denetçi adaylarının yetiştirilmesinde özellikle iktisadi ve idari bilimler fakültelerinin büyük bir sorumluluğu bulunmaktadır. Bu fakültelerde, verilen denetim grubu dersleri, ders içerikleri ve derslerin verilmiş şekli, denetçi adaylarını tam donanımlı olarak yetişmesini sağlayacak şekilde olmalıdır. İlgili fakülteler, özellikle çağın en önemli gelişmelerinden biri olan, dijitalleşmenin ve teknolojik gelişmelerin denetim mesleğine etkisini de dikkate alan eğitim öğretim yaklaşımlarına öncelik vermelidirler.

Bu çalışmada, üniversitelerde verilen denetim eğitiminde etkinliğin artırılmasına ve denetim grubu derslerinin güncellenmesine ilişkin iç denetçilerin beklentilerinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Kamu İç Denetçiler Derneği'ne üye olan denetçilere anket çalışması yapılmıştır. Uygulamaya ilişkin veriler SPSS programı yardımıyla frekans, yüzde, ortalama gibi tanımlayıcı istatistikler ile analiz edilmiştir. Son olarak elde edilen analiz sonuçlarına göre, araştırma hakkında çeşitli değerlendirmelerde bulunulmuştur.

1. DENETİM EĞİTİMİNDEN BEKLENTİLER

İşletme eğitiminde temel amaç; özel ve kamu sektöründe faaliyet gösteren kurumların çeşitli birimlerinde görev alacak, güncel bilgilerle donatılmış, nitelikli işletmeciler yetiştirmektir. Bu hedefi başarmak için İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerinin lisans ve lisansüstü eğitim programlarında verilen çeşitli derslerin ortak amacı, bir kurumun bir bütün olarak politika ve planları doğrultusunda iyi yönetilebilmesidir. İşletme biliminin temel unsurları arasında yer alan denetim faaliyeti, iç denetim mesleğinin alanına girmektedir. Gerçekte iç denetim, diğer yönetim işlevlerinin başarıyla yürütülebilmesi için yönetime değerlendirme ve danışmanlık yapan ve değer katan önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Eğitim programlarında yer alacak olan iç denetim konularını içeren dersler, edinilmiş olan diğer işletmecilik bilgilerini bütünleştirici bir rol oynar (Kavut ve Adiloğlu, 2013: 27).

Muhasebe ve denetim mesleği gerek ülkemizde, gerekse küresel düzeyde önemli bir değişim geçirmektedir. Günümüzde muhasebe, işletmelerin iletişimini sağlayan bir unsur haline gelmiştir. Bu süreçte üniversitelerin çağın gereklerine uygun bir şekilde eğitim vermesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK) ile bağımsız denetime tabi şirket sayısında zamanla meydana gelen artış dolayısıyla bağımsız denetçiye de talep fazlalaşacaktır.

Bağımsız denetçi adaylarının yetiştirilmesinde ise iktisadi ve idari bilimler fakültelerinin önemli sorumlulukları bulunmaktadır (Tanç ve Uzay, 2013: 231).

İş dünyasının ihtiyacı olan donanımlı iş gücünü yetiştiren eğitim kurumları, değişimleri takip etmek ve eğitim programlarını bu doğrultuda geliştirmek ve güncellemek zorundadır. Bu doğrultuda özel ve kamu sektöründe giderek artan iç denetçi ihtiyacı için üniversiteler eğitim programlarında, yeterli düzeyde temel ve uygulamalı iç denetim derslerine yer vermeleri gerekmektedir. İç denetim, lisans ve lisansüstü düzeyde zorunlu ya da seçmeli ders olarak, teorik ve uygulamalı bilgileri içerecek kapsamda üniversite programlarında yer almalıdır. Akademik dünya; iç denetim mesleği ile iş dünyası arasında bir köprü görevi yüklenerek, mesleğin akademik kalite güvencesini sağlamalı, öğrencilerin kariyer planlamalarında bu mesleğe dikkatlerini çekmelidir (Kavut ve Adiloğlu, 2013: 35-36).

Denetim alanında akademik dünyadan beklentiler aşağıdaki gibi ifade edilebilir (Özgül ve Akmeşe, 2013; 212-213):

- İç denetim, iç kontrol, risk yönetimi, kurumsal yönetim gibi denetim ile ilişkili konularda yüksek lisans ve doktora çalışmalarının gerçekleştirilmesi teşvik edilmesi ve yönlendirilmesi gerekmektedir.
- İç denetimle ilgili uygulamaların akademik çalışmalarda daha fazla yer alması gerekmektedir.
- Akademik çalışmaların farklı sektörleri içerecek şekilde özendirilmesi önem taşımaktadır.
- Lisans programlarına denetim; hatta iç denetim dersleri konulması gerekmektedir.
- İç denetim mesleği için çok önemli olan sunum becerileri, sosyo-psikoloji, iletişim becerileri gibi konuların müfredatlarda yer alması gereklidir.
- Üniversitelerde verilen denetim derslerine uygulamacı kişilerin davet edilerek, öğrencilere teori-pratik dengesi sağlanmış programların oluşturulması; büyük önem taşımaktadır.
- Üniversitelerin iş dünyası ile daha yakın ilişki içinde olması, iş dünyasında üretilen projelerin akademik dünyadan destek bulabileceği uygun ortamların oluşturulması önemlidir.

- Türkçe kaynakların geliştirilmesine ve ihtiyacı olanların kaynaklara erişimini kolaylaştırmak amacıyla çalışmaların gerçekleştirilmesi, yurtdışında yayımlanan yabancı kaynakların Türkçe 'ye çevrilmesinin sağlanması, kritik öneme haizdir.
- İç denetim konusunda yurtdışındaki akademik araştırmalar konusunda araştırmalar ve karşılaştırmalar yapılması, ortaya çıkan ihtiyaçların akademisyenler ile paylaşılması, başlatılan çalışmaların sürekliliğine olan ihtiyacın başlıca nedeni olmalıdır.

İç denetim faaliyetinin değer yaratan yaklaşımının yanı sıra, etkili olarak gerçekleştirilmesinde insan kaynağı boyutunda nitelikli iç denetçi ihtiyacı önemli bir unsurdur. Özellikle denetim mesleğine yeni başlayacak olan iç denetçilerin bilgi, beceri ve teknik alt yapısının gelişimine destek olmak üzere üniversitelerde hayata geçirilen iç denetim kulüplerinin beklentilerin karşılanmasında kritik rolü bulunmaktadır (Safsoy, 2013:219).

2. METODOLOJİ

Çalışmanın bu kısmında, araştırmamanın amacı, kapsamı ve yöntemi ve güvenilirlik analizi konuları sırasıyla ele alınacaktır.

2.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, üniversitelerde verilen denetim eğitiminde etkinliğin artırılmasına ve denetim grubu derslerinin güncellenmesine ilişkin iç denetçilerin beklentilerinin araştırılmasıdır.

2.2. Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi

Araştırmada, denetim eğitiminde etkinliğin artırılması ve denetim grubu derslerinin güncellenmesine ilişkin iç denetçilerin beklentilerinin araştırılması amaçlandığından, anket çalışması Kamu İç Denetçileri Derneğine üye olan iç denetçilere yapılmıştır. Araştırmanın yapıldığı dönem itibariyle derneğe üye olan 600 iç denetçi bulunmaktadır. Örneklem seçimi yapılmayıp, ana kütlelin tamamına ulaşılması hedeflenmiştir.

Verilerin toplanmasında kullanılan anket formları için Google Drive programı kullanılarak bir link oluşturulup, iç denetçilere e-posta yolu ile gönderilmiştir. Aynı zamanda geri dönüş oranını artırabilmek için katılımcılar

bizzat telefonla aranarak çalışma hakkında bilgi verilmiştir. Araştırmanın ana kütlesini oluşturan 600 iç denetçinin 111'inden geçerli geri dönüş alınabilmiştir. Bu oran da %18,5'lik bir geri dönüş oranına tekabül etmektedir.

Anketlerden elde edilen veriler, SPSS programı yardımıyla frekans, yüzde, ortalama gibi tanımlayıcı istatistikler ile analiz edilmiştir.

2.3. Güvenilirlik Analizi

Güvenilirlik, ankette yer alan soruların birbirleriyle olan tutarlılığının ve söz konusu sorunu ölçmede homojenliğinin rakamsal olarak ifade edilmesidir. İstatistikte güvenilirlik ölçülürken genellikle Cronbach Alfa katsayısı tercih edilmektedir. Alfa (α) katsayısı aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır (Akgül ve Çevik, 2003: 435):

- $0,00 \leq \alpha < 0,40$ ise ölçek güvenilir değil,
- $0,40 \leq \alpha < 0,60$ ise ölçeğin güvenilirliği düşük,
- $0,60 \leq \alpha < 0,80$ ise ölçek oldukça güvenilir,
- $0,80 \leq \alpha < 1,00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilirliktedir.

Bu kapsamda denetim eğitiminde etkinliğin artırılmasına yönelik 5'li likert şeklinde hazırlanan soruların güvenilirliğini ölçmek amacıyla Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmış ve α değeri 0,878 olarak tespit edilmiştir. Bu katsayı toplanan verilerin yüksek derecede güvenilirlik düzeyine sahip olduğunu göstermektedir.

3. ARAŞTIRMA BULGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu bölümde, iç denetçilere ilişkin demografik bilgiler, denetim eğitiminde etkinliğin artırılmasına ve üniversitelerde denetim grubu derslerinin güncellenmesine yönelik bulguların analizi yer almaktadır.

3.1. İç Denetçilere İlişkin Demografik Bilgilerin Analizi

Anketteki soruların sıralamasına uygun olarak öncelikle katılımcılarla ilgili demografik bilgiler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Demografik Bilgilere İlişkin Bulgular

Demografik Özellikler		Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Erkek	90	81,1
	Kadın	21	18,9
	Toplam	111	100
Yaş	40 ve altı	49	44,1
	41 - 49	36	32,4
	50 ve üstü	26	23,4
	Toplam	111	100
Eğitim Durumu	Lisans	66	59,5
	Yüksek lisans	39	35,1
	Doktora	6	5,4
	Toplam	111	100
Kamu İç Denetçi Sertifikası	A1	40	36,0
	A2	23	20,7
	A3	37	33,3
	A4	11	9,9
	Toplam	111	100
Kamu İç Denetçisi Olarak Çalışma Süresi	3 yıldan az	29	26,1
	3 – 6 yıl arası	25	22,5
	6 – 9 yıl arası	24	21,6
	9 yıl ve üzeri	33	29,7
	Toplam	111	100
Mezun Olunan Bölüm	İşletme	30	27,0
	İktisat	17	15,3
	Kamu yönetimi	19	17,1
	Maliye	17	15,3
	Diğer	28	25,2
	Toplam	111	100
Çalışılan Kurum	Bakanlık	34	30,6
	Üniversite	53	47,7
	Belediye	21	18,9
	SGK	3	2,7
	Toplam	111	100

Katılımcıların demografik özelliklerinden öne çıkan yüzdelere bakıldığında, ankete katılan 111 kişinin %81,1'inin erkek, %44,1'inin 40 ve altı yaş aralığında, %59,5'inin lisans mezunu, %36'sının A1 sertifikasına sahip, %29,7'sinin dokuz yıldan fazla iç denetçi olarak çalıştığı, %27'sinin işletme bölümü mezunu ve %47,7'sinin de üniversitede çalıştıkları görülmektedir.

3.2. Denetim Eğitiminde Etkinliğin Artırılmasına Yönelik Bulguların Analizi

Denetim eğitiminde etkinliğin artırılması amacıyla sorulan sorulara katılımcıların verdikleri yanıtlar Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Denetim Eğitiminde Etkinliğin Artırılmasına İlişkin Bulgular

İfadeler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Ort.
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
İç denetim, iç kontrol ve kurumsal risk yönetimi gibi konularda yüksek lisans ve doktora çalışmalarının yapılması teşvik edilmelidir.	7	6,3	3	2,7	7	6,3	39	35,1	55	49,5	4,19
İç denetimde E - dönüşüm kapsamındaki uygulamaların akademik çalışmalarda daha fazla yer alması gerekmektedir.	5	4,5	5	4,5	7	6,3	43	38,7	51	45,9	4,17
İç denetimin muhasebenin bir alt dalı gibi değerlendirilmesi yaklaşımının yerine, başlı başına bir meslek olarak özgün bir akademik programa kavuşturulması gerekmektedir.	6	5,4	-	-	6	5,4	41	36,9	58	52,3	4,31

Muhasebe denetimi isminin gözden geçirilerek denetim konusundaki lisansüstü eğitim programları yaygınlaştırılmalıdır.	2	1,8	5	4,5	11	9,9	49	44,1	44	36,6	4,15
Denetimde E- dönüşüm kapsamındaki gelişmeler dikkate alınarak denetim grubu ders kitapları güncellenmelidir.	5	4,5	5	4,5	7	6,3	48	43,2	46	41,4	4,13
Denetim grubu derslerine uygulamacı kişilerin davet edilerek teori-pratik dengesi sağlanmalıdır.	5	4,5	7	6,3	7	6,3	46	41,4	46	41,4	4,09
Denetim kulüplerinin kurulması ve faaliyetlerinin teşvik edilmesi sağlanmalıdır.	7	6,3	6	5,4	6	5,4	4,	36,0	52	46,8	4,12
İç denetim mesleğiyle ilgili çalıştay, söyleşi ve kariyer günleri gibi programlar düzenlenmelidir.	5	4,5	2	1,8	6	5,4	45	40,5	53	47,7	4,25
Denetim grubu dersleri ve içerikleri belirlenirken TİDE ve İDKK gibi kurumların görüşleri alınmalıdır.	4	3,6	1	0,9	10	9,0	36	35,1	57	51,7	4,30
Denetim grubu derslerinde örnek olay çalışmalarına ağırlık verilmelidir.	2	1,8	3	2,7	9	8,1	36	32,4	61	55,0	4,36
İç denetim ile ilgili alanlarda öğrencilere staj imkânları sağlanmalıdır.	6	5,4	5	4,5	11	9,9	40	36,0	49	44,1	4,09

Tablo 2’de üniversitelerde verilen denetim eğitiminde etkinliğin artırılmasına yönelik bulgular incelendiğinde; katılımcıların %84,6’sı lisansüstü eğitimde iç denetim, iç kontrol ve kurumsal risk yönetimi gibi alanlarda çalışmaların

teşvik edilmesini ve bu alanlarda geliştirilen e-dönüşüm uygulamalarının akademik çalışmalarda ve ders kitaplarında daha fazla yer almasını, %89,2'si iç denetime özgün bir akademik bilim dalı statüsünün verilmesini, %80,7'si denetim alanındaki lisansüstü eğitim programlarının yaygınlaştırılmasını, %82,8'i denetim derslerine alanında yetkin kişilerin davet edilmesini ve üniversitelerde denetim alanında faaliyet gösteren öğrenci kulüplerinin kurulması için gerekli desteğin sağlanmasını, %88,2'si iç denetim mesleğiyle ilgili çalıştay, söyleşi ve kariyer günleri gibi programların düzenlenmesini, %86,8'i üniversitelerde verilmesi gereken denetim alanındaki dersler ve içerikleri belirlenirken TİDE ve İDKK gibi kurumların görüşlerinin alınmasını, %87,4'ü eğitim esnasında teorik bilginin yanı sıra vaka çalışmalarına da ağırlık verilmesini ve %80,1'i de iç denetimle ilgili alanlarda öğrencilere staj imkânının verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu bilgilere göre üniversitelerde verilen denetim eğitiminde etkinliğin artırılması için bahsedilen hususların iç denetçiler açısından çok önemli olduğu görülmektedir. Aynı şekilde her bir ifadenin aritmetik ortalamasının dört ve üzeri olması da bu görüşü destekler niteliktedir. Kullanılan ölçekte 4 = Katılıyorum ifadesine karşılık gelmektedir.

3.3. Üniversitelerde Denetim Grubu Derslerinin Güncellenmesine Yönelik Bulguların Analizi

Çalışmanın bu kısmında denetim grubu derslerinin güncellenmesine ilişkin katılımcıların verdikleri yanıtlar yer almaktadır.

Tablo 3. Denetim Grubu Derslerinin Güncellenmesine İlişkin Bulgular

Sorular		N	%
Denetim grubu dersleri arasında <i>Risk Yönetimi Odaklı İç Denetim</i> adı altında bir ders olmalıdır.	Evet	98	88,3
	Hayır	13	11,7
<i>Risk Yönetimi Odaklı İç Denetim</i> dersi hangi seviyede okutulmalıdır?	Lisans	35	31,5
	Y. Lisans	53	47,7
	Doktora	10	9,0
Denetim grubu dersleri arasında İç Kontrol Sistemi adı altında bir ders olmalıdır.	Evet	104	93,7
	Hayır	7	6,3

İç Kontrol Sistemi dersi hangi seviyede okutulmalıdır?	Lisans	63	56,8
	Y. Lisans	36	32,4
	Doktora	5	4,5
Denetim grubu dersleri arasında <i>Kurumsal Risk Yönetimi</i> adı altında bir ders olmalıdır.	Evet	106	95,5
	Hayır	5	4,5
<i>Kurumsal Risk Yönetimi</i> dersi hangi seviyede okutulmalıdır?	Lisans	52	46,8
	Y. Lisans	41	36,9
	Doktora	13	11,7
Denetim grubu dersleri arasında <i>Bilgi Teknolojileri ve İç Denetim</i> adı altında bir ders olmalıdır.	Evet	98	88,3
	Hayır	13	11,7
<i>Bilgi Teknolojileri ve İç Denetim</i> dersi hangi seviyede okutulmalıdır?	Lisans	34	30,6
	Y. Lisans	46	41,4
	Doktora	18	16,2
Denetim grubu dersleri arasında <i>Siber Riskler ve Bilgi Güvenliği</i> adı altında bir ders olmalıdır.	Evet	99	89,2
	Hayır	12	10,8
<i>Siber Riskler ve Bilgi Güvenliği</i> dersi hangi seviyede okutulmalıdır?	Lisans	6	5,4
	Y. Lisans	37	33,3
	Doktora	56	50,5
Denetim grubu dersleri arasında <i>Uluslararası Denetim</i> adı altında bir ders olmalıdır.	Evet	94	84,7
	Hayır	17	15,3
<i>Uluslararası Denetim</i> dersi hangi seviyede okutulmalıdır?	Lisans	25	22,5
	Y. Lisans	45	40,5
	Doktora	24	21,6

Denetim grubu derslerinin güncellenmesine ilişkin bulgulara bakıldığında; katılımcıların % 88,3'ü üniversitelerde yüksek lisans (47,7) düzeyinde Risk Yönetimi Odaklı İç Denetim dersinin, %93,7'si lisans (56,8) düzeyinde İç Kontrol Sistemi dersinin, %95,5'i lisans (46,8) düzeyinde Kurumsal Risk Yönetimi dersinin, %88,3'ü yüksek lisans (41,7) seviyesinde Bilgi Teknolojileri ve İç Denetim dersinin, %89,2'si doktora (50,5) düzeyinde Siber Riskler ve Bilgi Güvenliği dersinin ve %84,7'si de Uluslararası Denetim dersinin denetim grubu dersleri arasında olması gerektiğini ve bu dersinde yüksek lisans (40,5) seviyesinde okutulmasını ifade etmişlerdir. Genel olarak elde edilen sonuçlar göre; iç denetçilerin söz konusu derslerin denetim alanında uzmanlaşmak isteyen adaylar için çok önemli olduğu yönünde görüş bildirdikleri söylenebilir.

SONUÇ

Üniversitelerde verilen denetim eğitiminden beklenen verimin alınabilmesi için müfredatın bu amaca hizmet edecek şekilde güncellenmesi gerekmektedir. Aynı şekilde geleceğin meslekleri arasında gösterilen iç denetim mesleğine gerekli önem verilmelidir. Bu konuda üniversiteler uzmanlaşma odaklı eğitimi benimseyerek, iç denetim alanında kariyer sahibi iç denetçi adaylarını yetiştirmek için mesleğin ihtiyaçlarına cevap verecek lisans seviyesindeki temel derslere ve lisansüstü seviyesindeki uzmanlık derslerine öncelik vermelidir. Diğer bir ifadeyle, denetim grubu dersleri ve içerikleri hazırlanırken geleceğin mesleklerine ve öğrencilerin kariyer planlarına uygun eğitim modelleri örnek alınmalıdır. Tüm bunların aksine çağın ihtiyaçlarını göz ardı ederek fakülterdeki öğretim üyelerine göre ders ve gelecek planlarının yapılması, eğitimde son basamak olan üniversitelerde başarısızlığı kaçınılmaz kılabilir.

Yukarıda anlatılanlar ışığında bu çalışmada, üniversitelerde verilen denetim eğitiminde etkinliğin artırılmasına ve denetim grubu derslerinin güncellenmesine ilişkin iç denetçilerin beklentilerinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda iç denetçilere anket çalışması yapılmıştır. Anket çalışması sonucunda elde edilen veriler SPSS programı yardımıyla analiz edilerek aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Üniversitelerde verilen denetim eğitiminden beklenen başarının elde edilebilmesi için bu alandaki ihtiyaçların ve eksikliklerin net bir şekilde ortaya konması gerektiği, bunun için de söz konusu alanda ve alanın alt bileşenleri olan iç denetim, iç kontrol ve kurumsal risk yönetimi gibi konularda lisansüstü tezler veya makale gibi akademik çalışmaların desteklenmesi ve dijitalleşmenin ve teknolojik gelişmelerin denetim mesleğine etkisini konu edinen çalışmaların teşvik edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmalar neticesinde ortaya çıkan sonuçlara göre de denetim grubu dersleri, içerikleri ve ders kitaplarının güncellenmesi, ayrıca bu yenilikler yapılırken iç denetimle ilgili mesleki kuruluşların görüşlerine ve bu alanda yapılmış çalıştay, söyleşi ve kariyer günleri gibi programlara da yer verilmesi ifade edilmiştir. Denetim eğitiminde arzu edilen başarı için teorik bilginin yanı sıra uygulamaya dönük eğitimin de verilmesi,, öğrencilere bu alanda staj imkânının sağlanması ve en önemlisi iç denetimin ayrı bir akademik bilim dalı statüsüne kavuşturulması gerektiği tespit edilmiştir.

Günümüzde ulusal veya uluslararası sahada faaliyet gösteren şirket sayısının artması, şirketlerin veya kurumların maruz kalabileceği risklerin çeşitlenmesi ve teknolojinin tüm alanlarda kullanılması gibi durumlar iç denetime ve yetkin iç denetçilere olan ihtiyacı da artırmıştır. İstenen profile uygun iç denetçilerin yetiştirilmesinde ise gerek lisans gerekse lisansüstü düzeylerde okutulan denetim grubu dersleri büyük bir öneme sahiptir. Bu kapsamda iç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetimi derslerinin lisans, risk yönetimi odaklı iç denetim, bilgi teknolojileri ve iç denetim ve uluslararası denetim derslerinin yüksek lisans ve son olarak siber riskler ve bilgi güvenliği dersinin ise doktora düzeyinde okutulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

KAYNAKÇA

- AKGÜL, A. Çevik, O. (2003), **İstatistiksel Analiz Teknikleri**, Emek Ofset, Ankara.
- KAVUT, L. ve Adiloğlu B. (2013). **Türkiye’deki Üniversitelerde Lisans ve Yüksek Lisans Eğitiminde İç Denetim Derslerinin Durum Analizi**, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayınları, YAYIN NO: 5, İstanbul.
- ÖZGÜL, A. ve Akmeşe, S. (2013). **İç Denetim Mesleğinin Akademik Eğitimden Beklentileri, Mesleki Akademik Gelişim İçin Öneriler**, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayınları, YAYIN NO: 5, İstanbul.
- SAFSOY, S. S. (2013). **Denetim Mesleğinin Gelişiminde ve Tanınmasında Üniversite Denetim Kulüplerinin Oynayacağı Roller ve Beklentiler**, Türkiye İç Denetim Enstitüsü Yayınları, YAYIN NO: 5, İstanbul.
- TANÇ, G. Ş. ve Uzay, Ş. (2013). **Üniversitelerde Lisans Düzeyinde Denetim Eğitimi: Karşılaştırmalı Bir Çalışma**, 32. Muhasebe Eğitimi Sempozyumu, Antalya.